

Radni podjęli decyzję w sprawie absolutorium za rok 2023

2024-06-24

19 czerwca Rada Miasta Krakowa udzieliła prezydentowi miasta absolutorium z wykonania budżetu za rok 2023 - za głosowało 22 radnych, 17 wstrzymało się od głosu. Wcześniej sprawozdanie z realizacji dochodów i wydatków miasta, pozytywnie zaopiniowała Regionalna Izba Obrachunkowa oraz Komisja Rewizyjna RMK.

Absolutorium a kalendarz wyborczy

Absolutorium na poziomie samorządowym jest instrumentem kontroli, w ramach którego organ stanowiący (rada miasta) dokonuje analizy działalności finansowej organu wykonawczego (prezydent miasta). Procedura ma umocowanie w ustawie o samorządzie gminnym oraz w ustawie o finansach publicznych – tam też określone są terminy dla poszczególnych czynności. Nie ulegają one zmianie pod wpływem kalendarza wyborczego.

Z tego względu podczas sesji absolutoryjnej, która odbyła się 19 czerwca, główne wskaźniki obrazujące skuteczność wykonania budżetu przez swojego poprzednika przedstawił prezydent Aleksander Miszański. W swoim przemówieniu odniósł się także do wyzwań, jakie stoją przed finansami Krakowa, w tym do aktualnej sytuacji i perspektyw związanych m.in. z uruchomieniem KPO i rządowymi pracami nad reformą finansów publicznych.

– Największy, niestety negatywny wpływ na stan finansów miasta, miało wprowadzenie Polskiego Ładu. W ramach tej reformy wprowadzono rozwiązania, które były co prawda korzystne dla obywateli, ale spowodowały znaczące ubytki w dochodach samorządów. Te braki nigdy nie zostały wyrównane w adekwatny sposób. A przypomnijmy, że w tym samym czasie gwałtownie rosły koszty funkcjonowania samorządu, a główne tego powody to wysoka inflacja, rosnące koszty energii, wstrzymanie Krajowego Planu Odbudowy.

Według wyliczeń Związku Miast Polskich tylko w roku 2023 budżety samorządów zostały uszczuplone z powodu Polskiego Ładu łącznie o około 25 proc., mimo wypłaconych rekompensat.

– Niewątpliwie stan prawny, który powstał po wdrożeniu Polskiego Ładu, wymaga szybkiej naprawy – podkreślił prezydent Aleksander Miszański. – Obecny rząd pracuje już nad reformą finansów samorządowych, która ma przywrócić samorządom utracone środki i wzmocnić ich potencjał dochodowy. Z wynikami tych prac wiążemy konkretne nadzieje. Dobrą wiadomością jest też otwarcie możliwości pozyskiwania środków z KPO, niestety jednak perspektywa finansowania z nią związana nie zostanie wydłużona poza rok 2026, a utraconego czasu nikt nam już nie zwróci. Mimo to podejmujemy wysiłki, aby w jak największym stopniu tę szansę w Krakowie wykorzystać – zapewnił. I dodał: – Mimo tych dobrych wiadomości, musimy pamiętać, że działamy tu i teraz, w roku 2024, i konieczne jest dokonanie dokładnej analizy obecnego budżetu, zaplanowanych wydatków i inwestycji, tak aby podejmować racjonalne, odpowiedzialne decyzje dotyczące finansów miasta i ewentualnych oszczędności.

Wracając do procedury absolutoryjnej, ocena ta dokonywana jest na podstawie analizy dwóch dokumentów: sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania finansowego. Najpierw przyglądają im się radni z komisji rewizyjnej – sprawdzają, jak zrealizowane zostały dochody i

wydatki miasta w stosunku do zakładanego planu, a także z jakim wynikiem samorząd zamknął wykonanie budżetu (nadwyżka czy deficyt). Do 15 czerwca komisja rewizyjna przedstawia radzie miasta wniosek w sprawie absolutorium dla prezydenta miasta. W terminie do 30 czerwca rada miasta podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla prezydenta miasta – wcześniej radni zapoznają się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta, sprawozdaniem finansowym jednostki samorządu terytorialnego, opinią biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego, opinią RIO, informacją o stanie mienia komunalnego jednostki samorządu terytorialnego oraz stanowiskiem komisji rewizyjnej.

Wpływy i wydatki

Dochody budżetu Krakowa zostały w 2023 roku zrealizowane w kwocie ponad 7 mld 328 mln zł, co stanowiło 98,23 proc. planu wynoszącego 7 mld 460 mln zł. Największe znaczenie w budżecie miał udział w podatku PIT – z tego tytułu do miejskiej kasy wpłynęło 1 mld 710 mln zł (100 proc. wykonania) – oraz kwoty uzyskane z tytułu subwencji i dotacji, wynoszące łącznie 2 mld 196 mln zł (99,7% wykonania).

Trzecim elementem były dochody własne miasta, czyli te, na które władze lokalne mają wpływ – są to w kolejności od najbardziej dochodowych następujące tytuły: podatek od nieruchomości (706,6 mln zł), wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej (377 mln zł), opłata za wywóz śmieci (351,7 mln zł), dofinansowanie zadań własnych pozyskane z innych źródeł (188,7 mln zł), podatek od czynności cywilnoprawnych (139 mln zł), opłata za zajęcie pasa drogowego (121,1 mln zł). Wszystkie one wykonane zostały ze skutecznością nieco poniżej lub powyżej 100 proc.

Wydatki miasta zostały zrealizowane w wysokości ponad 8 mld 980 mln zł, co stanowiło 97,67 proc. planu (w tym wydatki bieżące w kwocie przekraczającej 7 mld 515 mln zł, czyli 98,44 proc. planu, i wydatki majątkowe w kwocie większej niż 1 mld 464 mln zł, czyli 93,91 proc. planu). Mimo obiektywnych trudności miastu udało się utrzymać wysoki standard świadczonych usług, a procentowo najwięcej pochłonęły oświata i wychowanie, następnie transport i łączność, gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Budżet miasta zamknął się w 2023 roku deficytem w wysokości ponad 1 mld 652 mln zł i był o prawie 83 mln zł niższy od zaplanowanego na koniec roku. Z kolei deficyt operacyjny, rozumiany jako różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, wyniósł 740 mln zł i był niższy od planowanego o 85 mln zł.

Mobilność, edukacja, sport i rekreacja - jak zmienia się Kraków?

Pod względem inwestycyjnym ubiegły rok był równie intensywny, jak poprzednie. Kraków realizował swoje założenia, mimo że okoliczności – takie jak wzrost cen nośników energii, materiałów budowlanych i kosztów pracy, problemy przy przetargach i z wykonawcami, opóźnienia w uzyskiwaniu koniecznych decyzji i uzgodnień – nie ułatwiały procesu inwestycyjnego.

Miejski program inwestycyjny został zrealizowany w kwocie ponad 1 mld 312 mln zł, co stanowiło 93,25% planu. Na inwestycje ogólnomiejskie, czyli takie, których realizacja ma wpływ

na funkcjonowanie całego miasta, wydatkowano w ubiegłym roku 1 mld 301 mln zł, z czego blisko 177 mln zł pochodziło ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Na zadania inwestycyjne dzielnic wydano z budżetu prawie 12 mln zł, a źródłem ich finansowania były w całości środki własne miasta.

Najwięcej inwestycji wykonano w dziedzinie transportu (na ponad 605 mln zł), sportu i rekreacji (222 mln zł), oświaty i wychowania (112 mln zł), kultury i ochrony dziedzictwa (93 mln zł) oraz ochrony i kształtowania środowiska (76 mln zł).

Do kluczowych inwestycji transportowych oddanych do użytkowania w 2023 roku należą: linia tramwajowa na odcinku os. Krowodrza Górka – Górka Narodowa, kładka pieszo-rowerowa Grzegórzki – Zabłocie oraz przebudowana ulica Królowej Jadwigi.

Od połowy ubiegłego roku możemy korzystać z cieszącego się wielkim zainteresowaniem mieszkańców kąpieliska Zakrzówek wraz z parkiem oraz ze zrewitalizowanego parku Bednarskiego.

We wrześniu 2023 roku rozpoczęła działalność nowo wybudowana Szkoła Podstawowa nr 20 na osiedlu Złocień. Do użytku uczniów, nauczycieli i pracowników administracyjnych oddany został także dwukondygnacyjny pawilon rozbudowanej Szkoły Podstawowej nr 67 przy ulicy Kaczorówka.

Zyskał także szkolny sport, a z nowoczesnych obiektów, które powstały w 2023 roku, mogą korzystać również okoliczni mieszkańcy. Mowa o krytej pływalni przy Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 144 na osiedlu Bohaterów Września oraz hali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 89 na osiedlu Piastów.

W dzielnicy Nowa Huta pojawiło się także nowe miejsce na kulturalnej mapie Krakowa – Teatralny Instytut Młodych Teatru Ludowego.

Wśród wielu inwestycji rozpoczętych w ubiegłym roku warto wymienić zadania, które realizowane są w dynamicznie rozwijających się częściach miasta. Są to m.in. rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej nr 54 wraz z budynkiem Samorządowego Przedszkola nr 133 przy ulicy Tynieckiej oraz budowa nowej siedziby Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 przy ulicy Grochowej. Należy także wspomnieć o wdrożeniu kompleksowego programu budowy i modernizacji samorządowych żłobków w ramach programu Maluch+.

Po co jest absolutorium?

Budżet miasta – zanim zostanie ostatecznie wykonany – jest tylko planem. Przewiduje dochody i wydatki, ponieważ środki finansowe spływają do kasy miasta sukcesywnie w ciągu całego roku i są wydawane zgodnie z harmonogramem i potrzebami na zadania ujęte w budżecie. W ciągu roku uchwała budżetowa ulega licznym korektom zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, na podstawie uchwał podejmowanych przez radę miasta. Po zamknięciu roku przychodzi czas na podsumowanie, czyli procedurę absolutoryjną. To nic innego, jak ocena wykonania budżetu, w której organ stanowiący samorządu (rada miasta) kontroluje realizację budżetu przez organ wykonawczy samorządu (prezydenta miasta).